

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

HASAN ASKER ÖZMEN

1956 doğumlu Hasan Asker Özmen, TDKP üyesi olduğu iddiası ile Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün düzenlediği operasyonda 02.10.1980 tarihinde gözaltına alındı. Ankara Emniyet Müdürlüğü 1. Şube tarafından sorgusu yapıldı ve tutulan tutanağa göre 05.10.1980 tarihinde, tutulduğu hücrede ölü olarak bulundu.

1. Emniyet görevlileri tarafından Gülhane Askeri Tıp Akademisine götürüldü.

06.10.1980 tarihli Otopsi Raporu; "... Sağ diz kapağı çevresinde darp izi ve hematoma, vücudun çeşitli yerlerinde yüzeysel sıyrıklar, her iki kasıkta, sağ şakakta, peniste ve skrotumda çok sayıda yanık. ÖLÜM NEDENİ: Asfiksiye bağlı olarak meydana gelmiştir. Asfiksi, yukarıda belirtilen yerlere uygulanan elektrik nedeniyle olabilir." şeklindedir.

2. Askeri Savcılık tarafından re'sen soruşturma başlatıldı. Hasan Asker Özmen'in sorgusunu yapan polis memurları ENVER GÖKTÜRK, NIYAZI PORÇ VE SERDAR KEREM soruşturma kapsamında Savcılığın tutuklama talebi üzerine 16.10.1980 tarihinde Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1980/2097 E. Ve 1980/2221 No'lu kararı ile tutuklanarak cezaevine konuldu.

3. Yürütülen soruşturma neticesinde Askeri Savcılığın 10.11.1980 tarihli iddianamesi ile Ankara Emniyet Müdürlüğü 1. Şube'de görevli polisler ENVER GÖKTÜRK, NIYAZI PORÇ VE SERDAR KEREM hakkında işkence ile adam öldürmek (TCK.243/2 ve 452/1.) suçundan cezalandırılmaları istemi ile dava açıldı.

4. Dava, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1980/1285 E. Sayılı dosyası ile görülmeye başlandı. Hasan Asker Özmen'in yakınları tarafından vekilleri aracılığı ile 10.12.1980 tarihinde davaya katılma talebini içeren dilekçe sunuldu ve mahkeme tarafından katılma talepleri kabul edildi.

Dosya, ölüm nedeninin belirlenmesi için iki defa Adli Tıp Meclisi Başkanlığına gönderildi. Adli Tıp Meclisi Başkanlığı tarafından Mahkemeye 18.03.1981 tarihli ve 01.07.1982 tarihli iki rapor sunuldu.

01.07.1982 tarihli Adli Tıp Meclisi Başkanlığı Raporu; "...ölümün elektrik tesiri ile asfiksiden ziyade bir şoktan yani vücuda yapılan künt bir tesirle travmatik sekonder şoktan ileri gelmiş olmasının daha çok varit görüldüğü tazvihan mütalaa olunur." şeklindedir.

5. Yargılamada, Hasan Asker Özmen ile birlikte gözaltında bulunan ve kendisi ile yüzleştirme yapılan kişilerin, nezarethane görevlisi diğer polislerin, otopsiyi yapan doktorların ve de Adli Tıp Raporlarını düzenleyen doktorların tanıklıklarına başvuruldu.

6. Yargılama neticesinde Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi tarafından 16.10.1981 tarihinde 1980/1285 E. Ve 1981/1116 K. No'lu ilam ile sanıklar hakkında sadece işkence yapmak suçundan BİRER YIL AĞIR HAPİS CEZASI ve altışar ay müddetle memuriyetten yasaklanma kararı verildi. Hükümle birlikte sanıkların tahliyesine karar verildi. Sanıklar bir yıl tutuklu kalmış oldular ve kararla birlikte tahliye edildiler.

Hükmün gerekçesi;

"...sanıklar...Hasan Asker Özmen'in sorgusunu icra etmekte oldukları sırada, Hasan Asker Özmen'e cürümlerini söyletmek için işkence yaptıkları, zalimane, gayri insani ve haysiyet kırıcı muamelelere başvurdukları, toplanan doktor raporları, otopsi, otopsi açıklamaları, adli tıp raporları, şahadet, sanıkların tevilli savunmaları ve tüm dosya içeriğiyle sabit olmuştur. Olayı müteakip ölen Hasan Asker Özmen'in sanıkların eylemleri sonucu öldüğü kesin olmadığından, bu husustaki şüphe sanıklar lehine yorumlanıp, ölümün sanıkların eylemi neticesi meydana gelmediği kanısına varılıp, eylem işkence yapmak olarak tavsif olunup buna göre uygulama yapılmıştır. Bu nedenlerle sanıkların işkence yapmak suçundan dolayı hareketlerine uyan TCK'nun 64. Maddesi delaletiyle 243/1. Maddesi gereğince Birer yıl Ağır hapis cezasıyla mahkumiyetlerine ve takdiren Altışar ay müddetle memuriyetten mahrumiyetlerine..." şeklindedir.

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

7. Verilen karar, müdahiller vekili tarafından temyiz edildi. Ancak temyiz talebi Askeri Yargıtay 1. Dairesi tarafından 12.05.1982 tarihinde 1982/336 E. Ve 1982/319 K. No'lu ilam ile "kararın, kanun gereği temyiz edilemez kararlardan olduğu" gerekçesi ile reddedildi ve karar kesinleşti.
8. Kararın kesinleşmesi sonrasında müdahiller vekili Av. İsmail Sami Çakmak tarafından Hasan Asker Özmen'in ölümü nedeniyle yakınlarına tazminat verilmesi talebi ile İçişleri Bakanlığı aleyhine tazminat davası açıldı. Av. İsmail Sami Çakmak'ın bu dava dosyasına sunduğu 01.02.1982 tarihli dilekçesine göre; sanıkların haklarında memuriyetten mahrumiyet cezası olmasına ve Devlet Memurları kanununa göre de memuriyet yapamayacakları açık olmasına rağmen tahliye olduktan hemen sonra göreve başladıkları/başlatıldıkları ve bu işlemin dahi idarenin açık kusuru olduğu beyan edildi.
9. Danıştay 10. Daire tarafından 30.03.1983 tarihinde 1982/206 E. Ve 1983/665 K. No'lu ilam ile Hasan Asker Özmen'in anne ve babasına toplamda 592.530 TL tazminat ödenmesine karar verildi.